

Bijlage VMBO-KB
2005

tijdvak 1

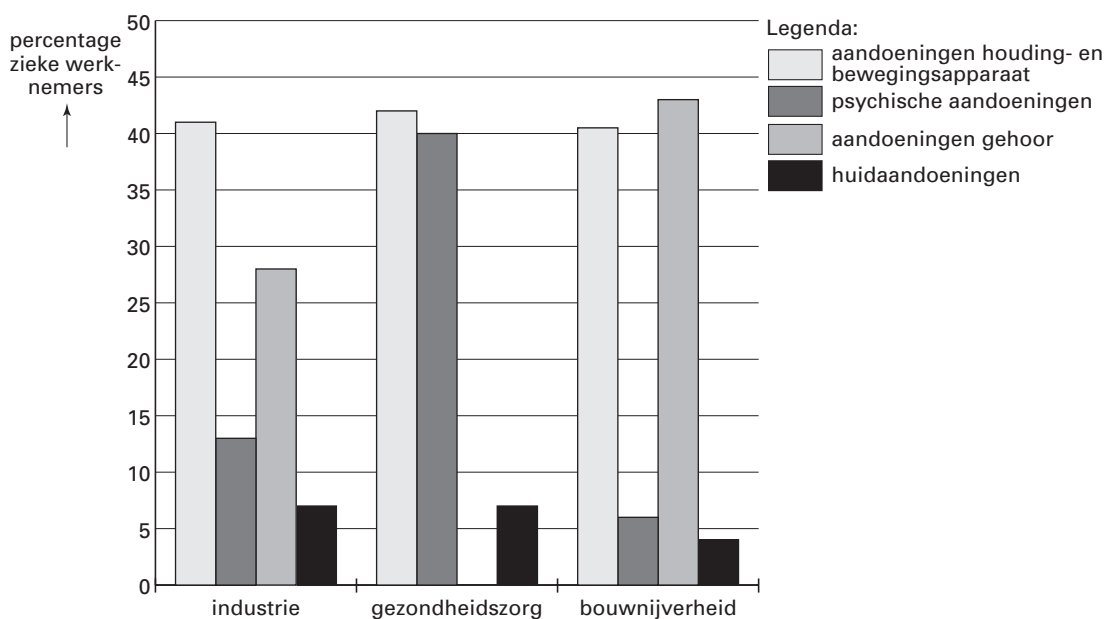
BIOLOGIE CSE KB

BEROEPSZIEKTEN

INFORMATIE 1 ONDERZOEK NAAR BEROEPSZIEKTEN IN NEDERLAND

Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening die hoofdzakelijk het gevolg is van arbeid of arbeidsomstandigheden.

Er is in drie bedrijfstakken een onderzoek gedaan naar vier groepen beroepsziekten. Men heeft onderzocht hoe groot het percentage zieke werknemers is dat te maken heeft met een beroepsziekte uit zo'n groep (zie het diagram).

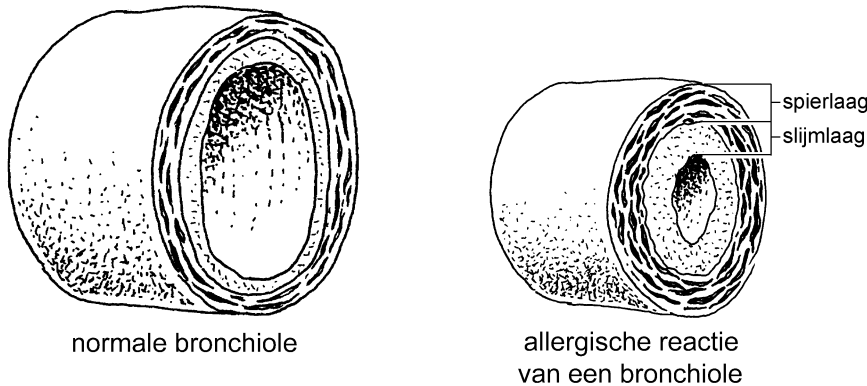

De tabel hieronder geeft een overzicht van het aantal meldingen van beroepsziekten in enkele bedrijfstakken in het jaar 2000.

Bedrijfstak	Aantal meldingen van beroepsziekten
bouwnijverheid	664
financiële instellingen	179
gezondheidszorg	751
horeca	51
industrie	1574
landbouw, jacht en bosbouw	97
onderwijs	373

INFORMATIE 2 LONGZIEKTEN

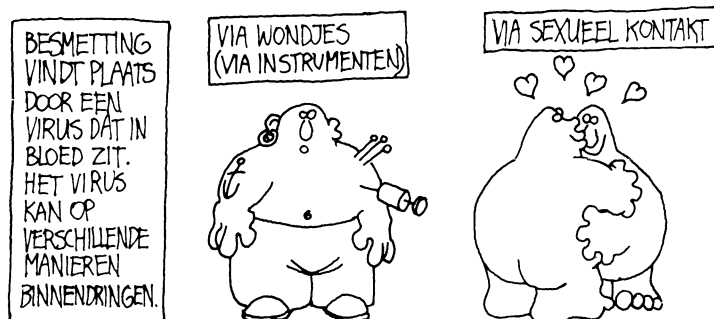
Als mensen op hun werk veel in aanraking komen met stoffen waarvoor ze overgevoelig zijn, kunnen ze een longziekte oplopen. Zulke stoffen veroorzaken dan een allergische reactie van de bronchiolen (zie de afbeelding hieronder). Bronchiolen zijn de kleinste vertakkingen van de luchtwegen in de longen.

De paprikalong is zo'n beroepsziekte en wordt veroorzaakt door stuifmeel van paprikaplanten. Deze aandoening komt veel voor bij werknemers in de paprikateelt. In de voedingsmiddelenindustrie wordt veel met enzymen gewerkt. Zo wordt in bakkerijen een bepaald enzym aan het meel toegevoegd. Dit enzym blijkt na inademing bij sommige werknemers ook een allergische reactie van de ademhalingsorganen op te wekken. Een andere longziekte is tuberculose. Mensen die in de gezondheidszorg werken, lopen het risico besmet te raken met de bacterie die deze ziekte veroorzaakt. Zo'n bacterie kan door hoesten worden overgebracht.

INFORMATIE 3 LEVERZIEKTEN

Hepatitis is een verzamelnaam voor verschillende soorten ontstekingen van de lever. Vooral mensen die door hun werk veel in aanraking komen met bloed, lopen het risico besmet te raken met een virus dat hepatitis B veroorzaakt. Sinds 1981 bestaat er een vaccin tegen hepatitis B, waarmee onder andere werknemers in de gezondheidszorg ingeënt worden. In een brochure van de GGD staat weergegeven hoe besmetting met hepatitis B kan plaatsvinden (zie de afbeelding).

INFORMATIE 4 RSI

RSI, ook wel “muisarm” of “toetsenbordziekte” genoemd, is de afkorting van Repetitive Strain Injury. Mensen met RSI hebben vaak pijn in de polsen, de nek en de schouders. Bij langdurig werken op een toetsenbord worden door de handen en de vingers steeds dezelfde bewegingen gemaakt. Door wrijving tussen pezen, botten en spieren bij zulke bewegingen kunnen ontstekingen in de vingers en de polsen ontstaan. Als iemand bij dit soort werk in een verkeerde houding zit, zijn de spieren in de nek en de schouders voortdurend aangespannen. Doordat afvalstoffen dan onvoldoende met het bloed worden afgevoerd, ontstaat pijn in deze spieren. Om RSI-problemen bij computergebruik te voorkómen, moet onder andere gelet worden op de werkhouding.